

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Orquestra
simfònica
del Vallès

BEETHOVEN

SIMFONIA DE SIMFONIES

SIMFÒNICS AL PALAU
2021|2022

DISSABTE, 7 MAIG 2022 – 18.30 h
Palau de la Música Catalana - Sala de Concerts

UNA SIMFONIA DE SIMFONIES DE BEETHOVEN

Damian Martínez
violoncel

Xavier Puig
director

**Orquestra
Simfònica del Vallès**

I PART

FRIEDRICH GULDA (1930-2000)

Concert per a violoncel i orquestra de vent, en Fa menor, op. 129

- I. Overture
- II. Idylle
- III. Cadenza
- IV. Menuett
- V. Finale alla marcia

II PART

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Simfonia núm. 1, en Do major, op. 21

- IV. Finale - Adagio, allegro molto e vivace

Simfonia núm. 8, en Fa major, op. 93

- II. Allegretto scherzando

Simfonia núm. 3, en Mi bemoll major, op. 55, "Heroica"

- III. Scherzo (allegro vivace)

Simfonia núm. 7, en La major, op. 92

- IV. Allegro con brio

Durada aproximada: 70 minuts

RIGOLETTO de Verdi

Concert en coproducció

FUNDACIÓ
ÒPERA
CATALUNYA

Rigoletto Luís Cansino
Duca di Mantova Antoni Lliteres
Gilda Elisa Vélez
Sparafucile Jeroboám Tejera
Maddalena Anna Tobella

Daniel Gil de Tejada director musical
Carles Ortiz director d'escena
Cor Amics de l'Òpera de Sabadell
Orquestra Simfònica del Vallès

Palau de la Música Catalana
21 de maig de 2022, 18.30 h

L'HUMOR EN BEETHOVEN

Les imatges, els busts i els monuments ens presenten sovint un Beethoven seriós, fins i tot enfadat. Si bé és cert que amb els anys i les vicissituds de la vida (particularment els problemes de salut i la sordesa) va anar adquirint un caràcter esquerp, misantrop i melancòlic, a vegades desagradable o fins i tot violent, Beethoven mai va perdre un sentit de l'humor peculiar, poc comprensible per als qui l'envoltaven i que sovint el feia riure a ell sol. El seu caràcter es definia, ben bé com la seva música, pels canvis d'humor sobtats: passava del més dramàtic al més còmic, del més transcendent a la broma més absurda, de la felicitat més plena a la depressió més profunda.

Nosaltres avui hem volgut triar els moviments més divertits de les seves simfonies per construir una *Lustige Sinfonie*, la simfonia humorística de Beethoven, i trencar el tòpic beethovenià. I és que l'obra simfònica de Beethoven comença amb una broma: la *Primera simfonia* comença amb un final en lloc d'un principi. O potser és una pregunta en què Beethoven es qüestiona la simfonia clàssica? En tot cas, és una bona sorpresa, més atrevida, rebuscada i menys innocent que les del seu mestre Haydn... Com ho és també el principi del Finale, amb aquella sorprenent formació del tema, en què sembla que els violins estiguin aprenent a fer una escala de sol... Com Beethoven, comencem pel final!

El nostre segon moviment no podia ser cap altre que l'Allegretto scherzando de la *Vuitena simfonia*. Una obra sorprenentment petita i clàssica al costat de la *Setena simfonia* i la monumental *Novena*. És alhora un homenatge i una paròdia de la simfonia clàssica (com Cervantes feu amb el *Quixot* i els antiquats llibres de cavalleries). I segurament també és una burla de l'òpera bufa italiana, que estava envaint la ciutat de Viena i que en poc temps va arraconar la seva pròpia música. La melodia rossiniana que es presenta és d'aquelles que xiularem tota la setmana i el final és d'una característica *felicitat* bufa operística. Encara que ben trobada, hem de desmentir la història segons la qual el moviment es va inspirar en un cànon que Beethoven va dedicar a Mälzel, amic i inventor, entre altres coses, del metrònom, en un sopar de comiat. Tant el cànon com la història són una invenció del seu secretari (i biògraf "creatiu") Anton Schindler, ja que el giny inventat pel seu amic no estava patentat quan Beethoven ja havia acabat la *Vuitena simfonia*. Probablement la inspiració està més en el moviment mecànic del segon moviment de la

simfonia *El rellotge* de Haydn, però amb un tempo més ràpid que el fa especialment graciós.

Per al tercer moviment, no podem oblidar que, malgrat el tòpic, Beethoven és l'inventor de l'scherzo! És a dir, del joc musical en què va convertir l'elegant minueta que solia ocupar el tercer moviment de les simfonies clàssiques. Tot i que en la Primera simfonia encara el titula minueta, el tempo ràpid i el caràcter ja són de scherzo, tal com ho escriuria a partir de la Segona simfonia. Avui us presentem l'Scherzo de la Tercera simfonia, "Heroica", que és especialment hilarant. I així podrem comparar la rialla infantil de Mozart amb la rialla gallinàcia de Haydn i amb la multitudinària, col·lectiva i salvatge riallada de Beethoven!

I per acabar, un moviment festiu, alegre, popular i pastoral com la dansa del Finale de la *Setena simfonia*. Un final de festa amb pirotècnia musical i amb tots els efectes per fer aixecar el públic de la cadira, fer esclatar els aplaudiments i sortir del concert amb una rialla. I és que les simfonies de Beethoven són el testimoni d'una vida i una obra que va lluitar contra tots els elements físics, socials i polítics per llegar-nos el missatge de l'alegria i la fraternitat humanes. No l'oblidem. Malgrat l'actualitat informativa, el bombardeig mediàtic i els missatges negatius i agressius que ens envaeixen, que ningú ens prengui el bon humor. Com diu una dita vienesa, "la situació pot ser desesperada, però mai seriosa!"

A aquest tarannà apel·la el corprenedor concert que l'icònic pianista, compositor i jazzman Friedrich Gulda va compondre el 1989. Amb el seu caràcter anticonvencional, amalgama estils discordants i aparentment allunyats com el jazz, el rock, la cançó popular i la música clàssica en una obra en què el violoncel canta melodies líriques, belles i introspectives i desborda d'adrenalina com si fos una guitarra elèctrica en plena improvisació virtuosística. És tota una experiència, també a ritme de polca, de minueta i de marxa, que remet a les músiques de la nostra vida diària (des de la big band i l'orquestra de cambra fins a les serenates i les bandes de pop), amb un final frenètic i idoni per celebrar la importància de les bones notícies quotidianes: com ara que avui ens reunim tots al Palau per gaudir de la música!

Xavier Puig, director titular de l'OSV

Albert Ferrer Flamarich, musicògraf i historiador de l'art

LA NOVENA DE BEETHOVEN

4 JUNY 2022, 18.30 h
Palau de la Música Catalana

X. Montsalvatge
Cant espiritual

L. van Beethoven
*Simfonia núm. 9,
en Re menor, op. 125, "Coral"*

Marta Mathéu, soprano
Anaïs Masllorens, mezzosoprano
Antoni Lliteres, tenor
Elías Arranz, baríton
Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana
Cor de Cambra de la Diputació de Girona
Edmon Colomer, director
Orquestra Simfònica del Vallès

Al cicle Simfònics al Palau
col·labora:

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO DE ESPAÑA
Ministerio de Cultura
Inaem

Patrocinadors i col·laboradors
principals de l'OSV

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Diputació de Girona

Ajuntament
de Sabadell

B Sabadell
Fundació

Fundació
FLUIDRA
Llegat Joan Planes

moventia
fundació des de 1993

Col·laboradors de l'OSV

UB
Universitat Autònoma
de Barcelona

MARESME
CIVIL

BENVIC

idneo

FUNDACIÓ
OPERA
CATALUNYA

Media partners

LA VANGUARDIA

Cat Música

REVISTA
MUSICAL
CATALANA

4401
clàssica
& jazz

NÚVOL

Melómano

L'OSV forma part de

clade
Grup Empresarial
Associat

Troba'ns a:
www.palaumusica.cat
www.osvalles.com

Damian Martínez violoncel

Reconegut per la crítica per la seva “sensibilitat expressiva” i el seu “exquisit so”, Damian Martínez ha estat guardonat en concursos internacionals a França, Espanya i Portugal. Com a solista ha actuat amb els mestres Krzysztof Penderecki, Lawrence Foster, Lorenzo Viotti, Theodor Guschlbauer, Anne Manson, David Harutyunyan, Peter Rundel, Pere Halffter, Antoni Ros Marbà, Enric Garcia Asensio, Gloria Isabel Ramos, Frank Beermann, Tomàs Garrido, Joan Josep Olives, Josep Vicent, Vasily Petrenko, Marzi Conti i Nuno Coelho. Ha fet gires per França, Alemanya, Itàlia, Anglaterra, Estats Units, Finlàndia, Suècia, Marroc, Lituània, Estònia, Japó, Colòmbia, Equador, Argentina, Tunísia, Egipte, Jordània, Israel, Canadà, Japó, Pakistan, Corea del Sud i Xina. És artista en exclusiu de Warner Classics. Ha gravat *Spirit of Casals*, un homenatge al violoncel·lista Pau Casals, així com un treball discogràfic recent dedicat a Camille Saint-Saëns que veurà la llum properament. Damian ha fet enregistraments per a les discogràfiques ASV, Claves, Naxos, TVE i TV3 i per a l'Association Française du Violoncelle, amb la qual ha publicat la integral dels estudis de David Popper juntament amb violoncel·listes excepcionals. Amb 20 anys va guanyar la plaça de primer violoncel de l'Orquestra de la Ràdio Televisió Espanyola (ORTVE) i de l'any 2001 al 2005 ho va ser de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC). És llicenciat per la Guildhall School of Music de Londres, Indiana University School of Music dels Estats Units i Musikhochschule de Stuttgart. Va fer els estudis amb Janos Starker, Natalia Gutman, María de Macedo i Aldo Parisot, amb el suport de Joventuts Musicals de Madrid, Fundació Pau Casals, Fundació Ritz, Indiana University, Banff Centre of Arts Canada i Yale University. Damian Martínez és professor titular de violoncel a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), al Centre Superior de Música del País Basc MUSIKENE i a la Universitat Alfonso X El Sabio a Madrid.

Xavier Puig, director

És director titular de l'Orquestra Simfònica del Vallès, del Cor de Cambra de l'Auditori “Enric Granados” de Lleida, i director principal del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana i de l'Orquestra de Girona. Nascut a Cervera (Lleida), on començà els seus estudis musicals amb el piano i el violí, per ampliar-los amb la composició, al Conservatori Professional de Badalona. Paral·lelament, s'inicià en la direcció coral amb Josep Prats, Johan Duijck, Laszlo Heltay, Jordi Casas i Pierre Cao, i posteriorment amplià la formació orquestral amb el mestre Salvador Mas a Barcelona i amb Leopold Hager a la Universitat de Viena. Ha estat director assistent de la Joven Orquesta Nacional de España (JONDE) i de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC). Ha estat director convidat per nombroses orquestres del país, amb una vinculació especial amb l'Orquestra Terrassa 48. És professor d'orquestra i direcció a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) i dirigeix el curs de Direcció d'Orquestra de Terrassa des del 2017. Ha enregistrat obra d'autors catalans i diversos programes divulgatius per a TV3. Fou fundador i director artístic de les 6 primeres edicions del Festival de Pasqua de Cervera, dedicat a la música clàssica catalana.

Orquestra Simfònica del Vallès (OSV)

Va néixer el 1987 en el si de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell i molt aviat s'estructurà com una societat anònima laboral, en què els treballadors en són alhora els propietaris. La seva activitat se centra a la ciutat de Sabadell, amb una temporada pròpia i com a orquestra del circuit Òpera a Catalunya, i al Palau de la Música Catalana, amb el cicle de concerts Simfònics al Palau. N'han estat directors titulars Albert Argudo, Jordi Mora, Salvador Brotons, Edmon Colomer, David Giménez Carreras, Rubén Gimeno i James Ross. Des del setembre del 2018 ho és Xavier Puig. Ha rebut el Premi Nacional de Música 1992, atorgat per la Generalitat de Catalunya, i la Medalla d'Honor 2012 de la ciutat de Sabadell.